

Nr 42

Av herr Wörnberg, om utvidgning av kommuns kompetensområde i fråga om drivande av industri- eller affärsverksamhet.

Befolkningsutflyttningen från landsbygden till städerna har under de senaste årtiondena tagit en allt större omfattning. Den 1 januari 1937 bodde 2/3 av landets befolkning på landsbygden. Ett årtionde senare var landsbygdsbefolkningen knappt 57 % av rikets befolkning, och vid senaste årsskiftet bodde ungefär hälften av landets innevånare i städerna. Till en del kan denna förskjutning bero på inkorporeringar och nya stadsbildningar, men den dominerande orsaken har varit inflyttning från landsbygden.

Denna inflyttning har ej alltid varit beroende av en önskan att flytta till större samhällsbildningar, utan många gånger av den anledningen, att arbetstillfällen saknats å hemorten. Någon utvidgning av den egentliga landsbygdens industri synes ej ha förekommit som kunnat suga upp den genom jordbrukets rationalisering friställda arbetskraften.

För glesbygdens kommuner har genom avflyttningen och den tendens till fortsatt sådan som finnes skapats allvarliga problem av flera slag. Bland de större svårigheterna kan anföras osäkerheten i planeringen exempelvis av skolor, serviceanläggningar av olika slag o. d., då man inte med någon grad av säkerhet kan sia om ens de närmaste årens befolkningsunderlag. Uttunnningen av befolkningen i de produktiva åldrarna kommer också för många kommuner att få en katastrofal inverkan på skatteunderlaget.

För flera kommuner skulle den bästa utvägen vara att i egen regi (exempelvis genom kommunalt aktiebolag) driva rörelser och på detta sätt kunna skapa arbetstillfällen och hindra en ur alla synpunkter icke önskvärd avflyttning. De naturliga förutsättningarna finnes i flera fall genom råvarutillgångarna just i de glesbebyggda områdena.

Vid kommunens startande av en rörelse, som inte syftar till att vara ett s. k. serviceföretag, kolliderar den dock i många fall med kommunallagens bestämmelser. Gränsen mellan tillåtet och otillåtet på detta område är svävande och i sista hand beroende av besvärinstansernas rättspraxis. Samma gäller även förhållandet när kommun genom borgensåtagande vill stödja privat verksamhet.

För många kommuner skulle ett klart inskrivande i kommunallagen, att kommunens kompetensområde även innefattade drivande av industri- eller affärsverksamhet utöver serviceområdena, vara av stor betydelse. Enligt underreklamations uppfattning skulle det även verka sanerande på den överbuds-

politik som f. n. drives från kommunerna beträffande subventioner i syfte att dra till sig livskraftiga industrier.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställes vördsamt,
att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa,
att Kungl. Maj:t måtte snarast låta verkställa en utredning
huruvida ej kommunallagens bestämmelser kunde ändras i
enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 21 januari 1958

Erik Wärnberg

Nr 43

Av herr Grym m. fl., om inrättande av en vattendomstol för
Norrbottens län.

(Lika lydande med motion nr 52 i Andra kammaren)

Stockholm den 22 januari 1958

<i>Jakob Grym</i>	<i>Ragn. Bergh</i>	<i>Olof Pålsson</i>
<i>E. Hj. Nyström</i>	<i>Thore Sörlin</i>	<i>Hjalmar Nilsson</i>
<i>Lage Svedberg</i>	<i>Uno Hedström</i>	<i>Nils-Eric Gustafsson</i> i Byske
<i>Sven E. Sundin</i>	<i>Einar Danmans</i>	<i>Carl U. Olsén</i>